

Основним завданням грошово-кредитної політики є стримування інфляції та забезпеченням протягом тривалого часу її низького рівня. Уряд та центральний банк несуть однакову відповідальність за невиконання цього завдання в межах своїх функцій і наявних в їхньому розпорядженні інструментів. Уряд має більше можливостей впливати на стримування інфляції пропозиції, а центральний банк – на стримування інфляції попиту. В зв'язку із своєю специфікою та функціями центральний банк більше уваги приділяє питанням стримування інфляції, ніж уряд [2].

Література:

1. Банковская система России 2011: тенденции и приоритет посткризисного развития. Информационно-аналитические материалы XII Всероссийской банковской конференции. – МФПА. – 24 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.bfi.ru/site/rus/develop/msk_SHORT_2011.; Dixit A. Symbiosis of Monetary and Fiscal Policies in a Monetary Union / A.Dixit, L.A.Lambertini // Journal of International Economics. – 2003. – № 60. – P. 235-247.
2. Улюкаев А.В. Перспективы макроэкономического развития и сред не срочные задачи Банка России / А.В.Улюкаев // Деньги и кредит. – 2012. – № 1. – С. 6–8.

Бурлай Т. В.

Інститут економіки та прогнозування НАН України,
к.е.н, доц., с.н.с. відділу економічної теорії

ОСНОВНІ РИЗИКИ ТА РЕГУЛЯТОРНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОНВЕРГЕНЦІЇ УКРАЇНИ ТА ЄС

Постановка проблеми. Невід'ємною ознакою повноцінної європейської інтеграції України є запуск і підтримання конвергенційних процесів, тобто поетапного зближення економічних, соціальних, інституційних параметрів розвитку нашої держави та ЄС. Зокрема, в ході соціальної конвергенції України та Євросоюзу у перспективі має скорочуватися різниця між їх показниками, що стосуються соціальних стандартів, рівня добробуту, зайнятості, доступу до ринків праці, освітніх, медичних і соціальних послуг, дискримінації за ознаками статі, віку, інвалідності тощо, питомих витрат на реалізацію соціальної політики та ін. Саме забезпечення державою соціальної конвергенції з ЄС обумовлює досягнення цілей її соціального розвитку, визначених в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом – значущого підвищення рівня та якості життя людей; поглиблення соціального партнерства; побудови сучасного ринку праці та збільшення достойних робочих місць; підвищення якості, доступності та фінансової стабільності систем соціального захисту; скорочення бідності та зміцнення соціальної згуртованості у суспільстві.

Однак, статистично оцінюючи вітчизняну соціальну динаміку протягом останніх двох років, можна обґрунтовано твердити про відсутність соціальної конвергенції України та ЄС і більш того – формування загрозливих тенденцій соціальної дивергенції між ними. За вказаний період, під впливом глибокої соціально-економічної кризи, триваючого військового конфлікту на Донбасі, а також неефективної соціальної політики з численними елементами шокової терапії в Україні відбулося більш ніж двократне зниження державних соціальних стандартів (у валютному еквіваленті), майже триразове зростання заборгованості з виплати заробітної плати, різке скорочення соціальної підтримки та соціального захисту населення, масштабне поширення бідності та посилення соціальної уразливості його основних груп.

Зокрема, якщо оцінювати динаміку рівня добробуту та соціального розшарування українського суспільства, то за даними звіту ПРООН, у 2015р. за основними показниками бідності Україна відкотилася практично на десятиріччя назад [1, с. 21-22]: частка бідного населення за національним критерієм (визначається на основі медіанного рівня сукупних витрат у розрахунку на одну умовну особу) зросла до 30,6%, а частка людей, чие споживання

є нижчим за рівень фактичного прожиткового мінімуму (за офіційними даними Мінсоцполітики, у грудні 2015р. його величина становила 2493 грн.), зросла до 32,0%.

На сьогодні відсутність соціальної конвергенції України та ЄС пов'язана з протилежними тенденціями у їх поточному розвитку – негативна соціальна динаміка в нашій країні та певне поліпшення соціальних параметрів розвитку Євросоюзу, де з 2014р. спостерігаються чіткі ознаки виходу з тривалої економічної рецесії. У контексті євроінтеграційних устремлінь України, її зобов'язань, узятих унаслідок ратифікації Європейської соціальної хартії (переглянутої) та Угоди про асоціацію з ЄС, а також її відданості досягненню ухвалених ГА ООН у вересні 2015р. Цілей у галузі сталого розвитку, з яких практично усі є соціально-орієнтованими, для нашої держави вкрай важливо зламати негативний тренд соціальної дивергенції та забезпечити реальну соціальну конвергенцію з Європейським Союзом.

Державна політика для досягнення цієї мети має будуватися й упроваджуватися з урахуванням існуючих ризиків ендегенного та екзогенного походження. До основних *ендегенних* (внутрішніх) ризиків забезпечення соціальної конвергенції України та ЄС, на нашу думку, слід віднести:

- тривалий характер внутрішньої соціально-економічної кризи і зниження міжнародної конкурентоспроможності України;
- розвиток демографічних процесів, пов'язаних з постарінням і скороченням населення;
- неурегульованість військового конфлікту та масштабність надзвичайно складної соціально-гуманітарної ситуації на Донбасі, загострення проблем, пов'язаних із соціальною підтримкою, працевлаштуванням, соціальною адаптацією та реінтеграцією внутрішньо переміщених осіб;
- слабкість чи деформованість інститутів, необхідних для успішної конвергенції української та європейської систем соціального розвитку, насамперед, інститутів державного регулювання та стратегічного планування, інститутів ринків соціального профілю – ринку праці, ринку соціальних послуг та ін., інститутів пенсійного та соціального страхування, інститутів соціального забезпечення та захисту, інститутів соціального партнерства та громадського контролю.

Серед головних *екзогенних* (зовнішніх) ризиків варто виділити такі:

- посилення турбулентності глобальної економіки, частоти її кризових станів;
- ресурсна обмеженість Євросоюзу для прискорення інтеграції країн-претендентів;
- значна трансформація Європейської соціальної моделі, яку експерти образно називають «душею Європи» і пов'язують з нею інтеграційну єдність, ефективне посткризове відновлення та стабільне економічне зростання ЄС [2, с. 9-52];
- пріоритет економічної інтеграції в ЄС над соціальною, що обумовлює ситуацію, за якої нові країни-учасниці з низькими соціальними стандартами стають більш конкурентоспроможними за критерієм виробничих витрат [3, с. 53], що є для них демотиватором до підвищення державних соцстандартів.

Концептуальні пропозиції щодо вирішення проблеми. Ключовими напрямками забезпечення з боку України її соціальної конвергенції з ЄС у сучасних умовах вбачаються: активізація соціально-економічного розвитку держави і створення інституційного середовища, необхідного для повноцінної інтеграції до єдиного соціального простору об'єднаної Європи.

Шляхи впровадження авторських ідей. На наш погляд, рух задля реалізації концептуальних пропозицій щодо забезпечення соціальної конвергенції України та Євросоюзу має здійснюватися кількома основними шляхами:

- 1) невідкладна розробка та впровадження Стратегії відновлення та активізації соціально-економічного розвитку держави, з окремим підрозділом щодо стабілізації та відродження постраждалих територій Донбасу;

- 2) підготовка за європейськими методиками проекту довгострокової Програми конвергенції України та ЄС, що базуватиметься на ключових параметрах вищезазначеної Стратегії та враховуватиме відповідні цілі (макроекономічні, соціальні, інституційні) Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом;
- 3) відповідна корекція та пролонгація Плану заходів з імплементації вказаної Угоди на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабміну від 17.09.2014р. №847;
- 4) зміна ідеологічних засад державного регулювання у соціальній сфері та перехід (враховуючи відповідний європейський досвід) від традиційної соціальної політики до політики соціальної якості, яка реалізується Євросоюзом починаючи з 2000-х років і спрямована на досягнення суспільного стану, за якого громадяни мають можливість брати участь в соціальному та економічному житті суспільства в умовах підвищення власного добробуту та особистого потенціалу;
- 5) удосконалення системи соціального захисту населення та значне підвищення його рівня, що сприятиме соціальному прогресу, а також посиленню індивідуальної життєстійкості громадян і стійкості національної економіки в цілому [4, с. 97].

Література:

1. Цілі Розвитку Тисячоліття. Україна: 2000-2015 / Нац. доповідь. – К., 2015. – 124 с.
2. The European social model in crisis: is Europe losing its soul? / Ed. by D. Vaughan-Whitehead. – Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, 2015. – 627 pp.
3. Vandenbroucke F. A European Social Union: 10 Tough Nuts to Crack / Report Vulnerabilities and Building Resilience. – United Nations Development Programme, 2014. – 226 pp.
4. for “Friends of Europe” High-Level Group. – Brussels, Spring 2014. – 158 pp.
5. Human Development Report 2014. Sustaining Human Progress: Reducing

Voropai O. K.*, Abramovych A.M.**

*National University “Kyiv-Mohyla Academy”, PhD, marketing and business management department.

**Nizhyn State Gogol University deputy head, foreign languages department

VALUE CO-CREATION: UNIVERSITY MANAGEMENT CHALLENGES IN UKRAINE

Introduction. Ukraine is currently experiencing deep economic and political transformation. The important role of higher education in this process is recognized by university management as well as by the society. University leaders operating in a dynamic marketing environment understand the need of introducing innovative management approaches. Value co-creation can be one of the possible alternatives to ensure success.

Main findings. Value co-creation paradigm is a basic of modern marketing thinking. Participatory approach in value creation, discussed by Ravald and Grönroos [1], was then developed by Prahalad and Ramaswamy [2], emphasizing that cooperative value-creation process should involve multiple actors and resources. Views and definitions of value co-creations differ depending on the context and discipline (e.g., marketing theory, strategic management, innovation management, etc.) One of the most aggregated definitions is given by Roser et al., who consider co-creation as “an active, creative and social process, based on collaboration between producers and users that is initiated by the firm to generate value for customers” [3, p.9].

In terms of higher education management, in our opinion, value co-creation can be defined as the holistic process of collaboration between university management team, teachers and students,